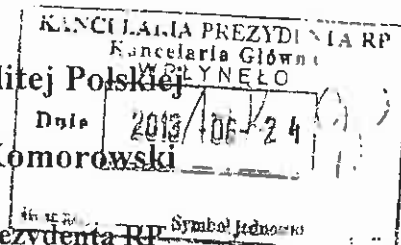

Komisja Dialogu Społecznego ds. Środowiska Przyrodniczego

Warszawa 19 czerwca 2013 r.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej
Pan
Bronisław Komorowski

Kancelaria Prezydenta RP
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Prezydencie,

Zgodnie ze stanowiskiem podjętym w dniu 19.06.2013 r., Komisja Dialogu Społecznego ds. Środowiska Przyrodniczego przy Biurze Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy w pełni popiera treść załączonego stanowiska w sprawie projektu ustawy w sprawie zmiany ustaw w sprawie narzędzi ochrony krajobrazu.

Zgodnie z treścią załączonego stanowiska, komisja uważa, że w takim kształcie, projekt nie nadaje się do dalszych uzgodnień.

M. Rosołowska
Maria Rosołowska,

Maria Rosołowska

przewodnicząca komisji

Dw.:

- Liga Polskich Miast i Miejsc UNESCO,
- Ład na Mazowszu,
- Grupa Inicjatywna Stowarzyszenia „Krajobraz Warszawy”;
- KOS Rady m.st. Warszawy.

przy Biurze Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy

Pl. Starynkiewicza 7/9, 02-915 Warszawa, <http://kds-srodowisko.waw.pl/>

**UWAGI
DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANACH
W USTAWACH DOTYCZACYCH OCHRONY KRAJOBRAZU**

UWAGI POZYTYWNE

Projekt ustawy jest niezwykle potrzebny dla uszczegółowienia regulacji prawnych dla ochrony krajobrazu i jego kształtowania oraz do porządkowania przestrzeni kraju, gdyż „JESTEŚ TYM CO WIDZISZ” (a nie tylko tym co jesz, o czym przekonują nas publikatory). Projekt wymaga dalszej szerokiej debaty publicznej na forum gremiów fachowych oraz w społecznościach lokalnych.

UWAGI NEGATYWNE

1. „Audyt krajobrazowy”, „Urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu” swoim zakresem obszarowym obejmują fragmenty województw, a organem prowadzącym procedurę planistyczną i uchwalającym jest samorząd województwa. Należy rozważyć, czy najwłaściwszym miejscem dla ulokowania tego przepisu prawa nie byłaby ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a nie ustawa o ochronie przyrody (regulacja w projekcie omawianej ustawy). A mianowicie: Rozdział 3 „Planowanie przestrzenne w województwie” i odpowiednio odniesione zmiany np. do Rozdziału 2 „Planowanie przestrzenne w gminie” (rozdziały obowiązującej ustawy o pizp).

2. Rozproszenie aktów prawa, dotyczących planowania przestrzennego może pogłębić i tak wielokrotnie niejednoznaczną sytuację prawną w zakresie odczytywania ustanowionego prawa przez gminy, organy nadzoru, sądy oraz uaktywnić negatywny odbiór społeczny. Inwestorzy z pewnością sobie poradzą, gdyż projekt zawiera wiele luk prawnych. Projekt ustawy zawęży bowiem demokratyczne procedury sporządzania aktów prawa miejscowego, w stosunku do obowiązujących zasad w zakresie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kwestiach:

- uzgadniania np. potrzeba wprowadzenia uzgodnienia z właściwymi z wójtami, burmistrzami lub prezydentami albo radami gmin, na terenie których wprowadza się nowe przepisy prawa miejscowego.

Projekt ustawy przewiduje jedynie formę opiniowania oraz tzw. milczącą zgodę po miesiącu od otrzymania wniosku o opinię. Może to doprowadzić do zatwierdzenia zasad ochrony wbrew interesom gminy, gdyż okres jednego miesiąca jest zbyt krótki dla gmin dla zasięgnięcia wewnętrznych opinii przez fachowe gremia np. gminną komisję urbanistyczno – architektoniczną, komisje rady gminy ds. ochrony przyrody itp.

- opiniowania np. potrzeba wprowadzenia w projekcie ustawy wymogu opiniowania przez „właścicieli dominant”. Mogą to być np. sieci energetyczne (m.in. słupy, farmy wiatrowe), właściciele dróg (m.in. wiadukty), czy też Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych (np. w kwestii planowanych dolesień, mających istotne znaczenie dla krajobrazu) itp. /dot. Rozdziału 1 art.5b) ust.2 pkt 1) i 2) projektu ustawy/.

3. „Urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu” będą określać zasady i elementy prawa miejscowego, dotychczas zarezerwowane dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W projekcie ustawy zdefiniowano, że „urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu” są wiążące przy:

- opracowywaniu projektów studiów gmin,
 - planów miejscowych,
 - wydawaniu decyzji o wzięciu,
 - pozwoleń na budowę
- oraz rozpatrywaniu zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych.

Jako akty prawa miejscowego będą stanowiły podstawy do wydawania pozwoleń na budowę lub przyjmowania zgłoszeń na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Nasuwa się pytanie co w przypadku równoległego funkcjonowania dwóch różnych aktów prawa miejscowego na danym obszarze? Odmienne ustalenia planu miejscowego i odmienne zasady urbanistyczne? Inwestorzy wykorzystają każdą lukę prawną dla realizacji swoich pomysłów na terenach bezcennych krajobrazowo. Rodzi się pytanie, co będzie podstawą prawną udzielania pozwoleń na budowę, skoro plany miejscowe, jak i „urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu” będą każde z osobna aktem prawa miejscowego; skutki odszkodowań w tytułu np. obniżenia wartości nieruchomości będą miały negatywny wpływ na budżety gmin.

4. Brak zapisów w sprawie powierzenia sporządzania „urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu” oraz pozostałych proponowanych opracowań fachowcom, to jest osobom z właściwym przygotowaniem zawodowym w zakresie ochrony krajobrazu i kształtowania przestrzeni zabudowanej, a więc urbanistom z wykształceniem architektonicznym. Architekt - urbanista, współpracując z zespołem interdyscyplinarnym fachowców, nie tylko z dziedziny kształtowania krajobrazu np. przyrodników, fachowców od ochrony dóbr kultury itp., ale od tzw. „dominant przestrzennych”, które mogą być oceniane jako negatywne w krajobrazie np. sieci infrastruktury technicznej i drogowej, daje gwarancję kompleksowego i profesjonalnego sporządzenia „audytu krajobrazowego” i „urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu”. Brak odpowiedniej regulacji prawnej, dotyczącej kwalifikacji osób, może spowodować negatywne skutki przestrzenne wprowadzenia w życie zmian aktów prawnych.

„Urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu” określają zasady i elementy zastrzeżone dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie których opracowuje się np. dokumentacje architektoniczno – budowlane, stanowiące podstawę do udzielenia pozwolenia na budowę. Niedopuszczalne jest powierzenie tych zadań osobom bez odpowiedniego wykształcenia kierunkowego. W krajach UE brak jest takiego precedensu, a zagadnienia w projekcie ustawy dotyczą szerokiego spectrum spraw m.in.:

- delimitacji terenów wyłączonych z zabudowy lub z częściowymi zakazami w zakresie jej lokalizowania;
- zasad lokalizacji obiektów budowlanych na określonych terenach;
- parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, jej gabarytów i wysokości, kolorystyki i rozwiązań materiałowych, detali architektonicznych, reklam, ogrodzeń itp.

5. Proponowana w tej formie zapisy projektu ustawy mogą spowodować dalekosiężne negatywne skutki nie tylko przestrzenne, ale i finansowe, o których nie ma mowy w uzasadnieniu do projektu ustawy, a *de facto* do projektu zmiany wielu ustaw.

Szczególne wątpliwości budzi zapis Rozdział 1a. art.5e); dla obiektów budowlanych rażąco naruszających „urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu”, wzniesionych przed dniem wejścia tych przepisów, właściwe województwo w drodze porozumienia może pokryć koszty dostosowania tego obiektu do „urbanistycznych zasad”.

Nie trzeba będzie długo czekać na wnioski do sejmiku samorządu województwa w sprawie podniesienia estetyki obiektów budowlanych na koszt podatników. Przykład takiego wniosku: np. legalizacja w przeszłości „za symboliczną złotówkę grzywny” oszpecającego krajobraz samowolnie wznoszonego hotelu na terenach górskich, a obecnie wniosek właściciela o podniesienie walorów krajobrazowych obiektu na koszt podatników, czy też lawinowe wnioski w sprawach skablowania istniejących linii wysokich napięć na terenach „tzw. użyczenia gruntów dla przebiegu sieci” lub blokada realizacji nowych sieci itp.

6. W zakresie definicji reklamy zaproponowano różne definicje dla tego pojęcia w ustawie o drogach publicznych i w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co wymagałoby skorygowania.

7. Projekt ustawy zapowiada rozporządzenie określające kryteria dominant. Należy przypuszczać, iż po wprowadzeniu do ustawy o ochronie przyrody art. 17a zapisu, że na terenie parku krajobrazowego zabrania się lokalizacji dominant, okaże się np. niemożliwa realizacja zobowiązań ustawowych odnośnie zasilania odbiorców w energię elektryczną (art. 4 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne). Uwzględniając dalej wprowadzenie do art. 17 w ust. 1 punktu 6a, zabraniającego zmiany sposobu użytkowania gruntów, z jednej strony zablokuje się dolesienia (brak możliwości zmiany gruntów rolnych na leśne), a z drugiej strony uniemożliwi się realizację jakiegokolwiek infrastruktury liniowej, jeśli będzie ona wymagać odrolnienia /wylesienia/.

8. Budujemy kolejną barierę urzędniczą dla rozwoju infrastrukturalnego, tworzymy warunki do wybiórczego finansowania eliminacji dominant z krajobrazu z funduszy publicznych, powstaje przestrzeń niejasności kompetencyjnych (mpzp - uzok).

9. Należy stwierdzić, że w takim kształcie propozycja tekstu ustawy nie nadaje się do przedkładania celem uzgodnień.

Opracowała:

mgr inż. arch. Ewa Krzyżanowska – Walaszczyk

członek WOIA w Poznaniu WP-0110, członek ZOIU we Wrocławiu nr ZOIU-023

Poznań, 07 czerwca 2013 roku